

Daire Kararları

Kamu İdaresi Türü	Yüksek Öğretim Kurumları	
Yılı	2016	
Dairesi	2	
Karar No	35494	
İlam No	67	
Tutanak Tarihi	14.11.2017	
Kararın Konusu	Çeşitli Konuları İlgilendiren Kararlar	

Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) Müdürlüğüne ait bazı programlara yönelik öğrenci adayları için yapılan Özel Yetenek Sınavlarıyla ilgili olarak,

1-Alınan başvuru ücretlerinin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı bünyesinde idare olunan özel bütçesine “gelir” olarak kaydedilmesi gerekirken .... Üniversitesi Vakfına aktarılması,

2-Özel Yetenek Sınavlarında görevli akademik ve idari personele .... Üniversitesi Vakfı tarafından ödeme yapılması,

3-Personele yapılan ödemelerden vergi kesintisi yapılmaması.

Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) Müdürlüğüne ait bazı programlara yönelik özel yetenek sınavlarında öğrenci adaylarından .... Üniversitesi Vakfına bağış adı altında ücret alındığı, alınan bu paralardan Vakıf tarafından sınavlarda görevli personele ödeme yapıldığı görülmüştür.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin (i) bendinde kamu geliri “Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler” olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanununun 12 nci maddesinde ise, özel bütçenin belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen ve Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçeleri olduğu ve 60/e maddesinde de idare gelirlerini tahakkuk ettirerek tahsil işlemlerini yürütme görevinin mali hizmetler biriminin görevi olduğu belirtilmiştir.

Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda eğitim görecekt öğrencilerin belirlenmesi için söz konusu fakülte/yüksekokul tarafından yapılan özel yetenek sınavları ve bu sınavlara hazırlık maksadıyla yükseköğretim kurumunca organize edilen faaliyetler, öğrenci yetiştirmek amacıyla yapılan faaliyetlerden olup üniversitelerin 2547 sayılı Kanunun “Yükseköğretim Kurumlarının Görevleri” başlıklı 12 nci maddesinde sayılan asli görevleri arasındadır. Dolayısıyla bu tür bir kamu hizmeti için Kanunda yeri bulunmayan ücretin alınması mümkün olmamakla beraber şayet bu hizmetler karşılığında adaylardan her ne ad altında olursa para toplanmışsa bu paraların kamu geliri olarak değerlendirilerek yukarıda bahsedilen 5018 sayılı Kanun hükümleri gereği Üniversitenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı bünyesinde idare olunan özel bütçesine “gelir” olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

Nitekim 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun “Gelir Kaynakları” başlıklı 55 inci maddesinde yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı birimlerin gelir kaynakları şu şekilde sıralanmıştır:

“a-Her yıl bütçeye konulacak ödenekler,

b-Kurumlarca yapılacak yardımlar,

c-Alınacak harç ve ücretler,

d-Yayın ve satış gelirleri,

e-Taşınır ve taşınmaz malların gelirleri,

f-Döner sermaye işletmelerinden elde edilecek kârlar,

g-Bağışlar, vasiyetler ve diğer gelirlerdir.”

Aynı Kanununun “Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri” başlıklı 46 ncı maddesinde ise, cari hizmet maliyetlerine karşılık olarak öğrencilerden alınacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ayrıntılı olarak düzenlenmiş bulunmaktadır. Öğrencilerden bu katkı payı ve öğrenim ücretleri haricinde herhangi bir ad altında ücret talep edilebileceğine dair mevzuatta başkaca bir hüküm bulunmamaktadır. Kaldı ki, Yükseköğretim Yürütme Kurulu 24.09.2014 tarihli toplantısında aldığı kararda, mevzuatta bir düzenleme olmadığı gerekçesiyle özel yetenek sınavlarından ücret alınmaması gerektiği belirtilmiş ve bu husus 12.11.2014 tarih ve 66263 sayılı yazı ile yükseköğretim kurumlarına bildirilmiştir. Daha sonra, yükseköğretim kurumlarından gelen ısrarlı talepler üzerine, konuyu yeniden değerlendirmek üzere, YÖK Mevzuat Komisyonu 28.04.2015 tarihinde toplanmış ve Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 24.09.2014 tarihli kararının yerinde olduğuna hükmetmiştir.

Anılan nedenlerle, Üniversitelerce düzenlenen özel yetenek sınavları için ücret alınması mümkün değildir. Sorumlular savunmalarında her ne kadar ilgili Fakültelerin Yönetim Kurulu Kararlarında öğrencilerden ücret alınmasına dair herhangi bir ibare olmadığını; bu yönde bir karar alınmadığını; kayıtların online olarak öğrenciler tarafından yapıldığını ve toplanan paraların öğrencilerin kendi iradeleri ile .... Üniversitesi Vakfına yaptıkları bağışlar olduğunu ifade etmişler ise de, yapılan incelemede, Yükseköğretim Yürütme Kurulunun kararı uyarınca özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerden herhangi bir ücret alınmaması kuralının Üniversite ile aynı adı taşıyan Vakfa “bağış” adı altında para toplanmak suretiyle aşıldığı, sınavlarda katkıları bulunan personele de Vakıfça ödeme yapıldığı anlaşılmaktadır.

Savunmalarda da belirtildiği üzere Yönetim Kurullarında öğrencilerden ücret alınması ile ilgili olarak verilmiş bir karar bulunmamakla birlikte, sorumlu tutulan ve savunmaları istenen ilgili Fakülte Dekanları ve Yüksekokul Müdürü tarafından Rektörlük Makamına yazılan ve Rektörlük Makamı tarafından da uygun görülen yazılarda (Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün ... tarihli yazısı, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Dekanlığının ... tarih ve ... sayılı ve Eğitim Fakültesi Dekanlığının ... tarih ve ... sayılı yazısı) aynen;

“Sınavlarda görev alan ve özveri ile çalışan akademik ve idari personelin adları, görevleri ve kendilerine ödemek istediğimiz ücret miktarını gösteren listeler ektedir. Yüksekokulumuzun/Fakültemizin söz konusu ödemeyi yapacak harcama kalemi ve bütçesi olmaması nedeni ile uygun görülmesi halinde ödemenin .... Üniversitesi Vakfı tarafından yapılması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz.”

ibaresinin bulunduğu, söz konusu yazılara ekli listelerde ise personele yapılacak ödeme tutarlarına yer verildiği; dolayısıyla bu yazıların, personelin Vakıf kararı ile başarılı çalışmaları nedeniyle ödüllendirilmesinden ziyade yasal olarak yapılması mümkün olmayan ödemelerin Vakıf tarafından yapılması için talimat niteliğinde olduğu görülmüştür. Nitekim söz konusu yazıların Vakıf yerine Rektörlük Makamına yazılması ve Rektörlük Makamından onay alınması da bu durumu teyit etmektedir.

Savunmalarda öğrencilerden özel yetenek sınavı için ücret alınmadığı ve öğrencilerin kendi istekleri ile ... Üniversitesi Vakfına bağış yaptıkları belirtilmişse de, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun “Temel İlkeler” başlıklı 2 nci maddesinde aynen;

“a) Dernek ve vakıflar, kamu kurum ve kuruluşlarının ismini alamaz, bu kurum ve kuruluşların hizmet binaları ve müştemilatı içinde faaliyet gösteremez ve bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanamaz.

b) Dernek ve vakıflar kamu kurum ve kuruluşlarının sundukları hizmetlerle ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerden ücret, bağış, katkı payı ve benzeri adlar altında herhangi bir karşılık alamaz.

c) Kamu hizmetlerinde kullanılan araç, gereç, evrak, form ve benzeri malzemenin, bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflardan temin edilmesi istenemez.

d) Kamu görevlileri görev unvanlarını kullanarak dernek ve vakıf organlarında görev alamaz.

e) Dernek ve vakıf organlarında görev alan kamu görevlileri, bu görevleri nedeniyle ücret, huzur hakkı veya başka bir ad altında herhangi bir karşılık alamaz.

f) Dernek ve vakıfların yardım toplama ve bağış kabul hizmetlerinde kamu görevlileri çalıştırılmaz.

g) Kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinden bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara ödenek, yardım veya

herhangi bir kaynak aktarılamaz.

h) Kamu kurum ve kuruluşları, personel maaş ve ücretlerinden, kaynağında kesinti yaparak bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara aktarma yapamaz.

ı) İhaleyi yapan kurum ve kuruluş bünyesinde bulunan veya bu kurum ve kuruluşlarla ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf ve dernekler ile bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler, bu kurum ve kuruluşların 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapacakları ihalelere katılamazlar.”

Hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu maddenin (b) bendine göre vakıflar kamu kurum ve kuruluşlarının sundukları hizmetlerle ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerden ücret, bağış, katkı payı ve benzeri adlar altında herhangi bir karşılık alamayacağından Üniversitelerce düzenlenen özel yetenek sınavları ile ilgili olarak öğrencilerden bağış toplanması mümkün değildir. .... Üniversitesi Vakfı Başkanlığının Sayıştay Başkanlığına yazdığı .... tarih ve ... sayılı yazıda 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında Eğitim Fakültesinde düzenlenen özel yetenek sınavları için ... TL, BESYO için ... TL ve Güzel Sanatlar Fakültesi için ... TL olmak üzere toplam ..... TL'nin Vakıf hesabına yatırıldığı belirtilmiştir.

Savunmaların bir kısmında kayıtların online olarak öğrenciler tarafından yapıldığı belirtilmişse de bu durumun varlığının kabul edilmesi halinde kayıtların yapıldığı sistemde, öğrencileri söz konusu Vakıftan haberdar eden ve bu Vakfa bağış yapılmasıyla ilgili duyuruların bulunduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu husus ise yine 5072 sayılı Kanununun yukarıda yer verilen maddesi hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun “Rektör” başlıklı 13 üncü maddesinin (b) bendinde rektörlerin görev, yetki ve sorumlulukları belirtilmiştir. Buna göre rektörler Üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini hazırlar ve Yükseköğretim Kuruluna sunar; Üniversite birimleri ile her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapar; üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.

Üniversitelerin Üst Yöneticisi olan Rektörler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 11 inci maddesi gereğince idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumludurlar.

Söz konusu maddeler gereğince, Rektörlük Makamına yazılan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünün ... tarihli ve Müdür Prof. Dr. .... tarafından imzalanan yazı; Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Dekanlığının ... tarih ve .... sayılı ve Dekan Yardımcısı Doç. Dr. .... tarafından imzalanan yazı ile Eğitim Fakültesi Dekanlığının .... sayılı (.... sayılı) ve Dekan Prof. Dr. .... tarafından imzalanan yazı incelendiğinde, mevzuata aykırı olarak özel yetenek sınavlarında öğrenci adaylarından ..... Üniversitesi Vakfına bağış adı altında ücret alındığı, alınan bu paralardan Vakıfça sınavlarda görevli personele ödeme yapıldığı hususunun Üniversite üst yönetimince bilindiği ve buna onay verildiği anlaşılmaktadır. Nitekim Vakıf Başkanı (Rektör) Prof. Dr. .... ile Vakıf Başkan Yardımcısı (Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürü) Prof. Dr. .... tarafından ... Bankası Kampüs Şubesine Vakıf adına yazılan ve özel yetenek sınavlarında görev alan personele ödeme yapılmasına ilişkin ... tarih ve .... sayılı yazılar incelendiğinde bu husus netlik kazanmaktadır.

Dolayısıyla Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) Müdürlüğüne ait bazı programlara yönelik özel yetenek sınavlarında öğrenci adaylarından ... Üniversitesi Vakfına bağış adı altında ücret alınması, alınan bu paralardan Vakıfça sınavlarda görevli personele ödeme yapılması sonucu oluşan toplam .... TL kamu zararından;

- .... TL'sinin Rektör Prof. Dr. .... ile Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. ....'e

- .... TL'sinin Rektör Prof. Dr. .... ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. ....'a

- .... TL'sinin Rektör Prof. Dr. .... ile Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. ....'a

müşterek ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleriyle birlikte ödettilmesine,

İşbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55 inci maddesi uyarınca Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy çokluğuyla,

Azınlık Görüşü:

Üye .....’ın karşı oy gerekçesi:

Yükseköğretim Yürütme Kurulu 24.09.2014 tarihli toplantısında aldığı karar ile 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun “Temel İlkeler” başlıklı 2 nci maddesinde yer alan hükümlere aykırı olarak Üniversite birimleri tarafından düzenlenen ve yapılan özel yetenek sınavlarından .... Üniversitesi Vakfına bağış toplanması ile ilgili olarak konunun incelenmesi ve sorumlular hakkında gerekli incelemenin yapılması hususunun Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına yazılmasına karar verilmesi gerekir.